מסורת הש"ס

גמ' **ה)**[ל"ל והבאתם שמה וגו' ואכלתם שם לפני ה' אלהיכם וגו'] **ב)**[זבחים פב: חולין קח.] **ג)**פסחים כד. מעילה יז: ע"ש [ובמעילה איתא דתניא רבי אליעזר אומר לא יאכל וכו'] **ד)**ל"ל הם **תוס'** **ה)**רש"ל מ"ז **ו)**[פסחים כד:] **ז)**רש"ל לממילתן **ח)**רש"ל בלא

הגהות

גמ' **מכדי כתיב והבאתם שמה וגו' ואכלתם שם לפני ה' אלהיכם וגו'.** כל"ל: (רש"ש)

תוס' **ד"ה וליל לקי משום ובשר.** **דמאי שנא מכי אם.** כל"ל. נ"ב פסחים דף מא ע"ב: (ר"ש מדעפורי)

הגהות הב"ח

(א) **רש"י** **ד"ה** קרא וכו' מגפן היין וגו' הס"ד והסאר נמתק:

(ב) **ד"ה** הכי גרסינן וכו' תנהו ענין לדבר אחר **למיהוי לאו באנפי נפשיה** הלכך בבכורים:

(ג) **ד"ה** ה"ג וליל לקי וכו' **דמדכתב** כי:

(ד) **תוס'** **ד"ה** (בדף הקודם) איסור וכו' יש לומר **דאיסורא דלאו** לא:

(ה) **בא"ד** עד שלא קרא עליהם **וכן בכל** חד וחד למילתיה:

(ו) **בא"ד** **ליחודי ליה** לאו בתפיס נפשיה הוא **דאתא** דודאי. נ"ב כלומר לגופיה וה"ג המם בהדיא:

(ז) **בא"ד** אבל **הכא** כל חד **באפי נפשיה** מוקמינן. נ"ב כלומר לגופיה ולא לענין שאר איסורין שבתורה:

(ח) **בא"ד** ומפיק ממשה כל"ל ומיבא לה ממתק:

(ט) **בא"ד** והבאתם שמה **מהדר** ומפרש:

(י) **בא"ד** בכל חד וחד **מלקות לחודין** לחומה מקרא **יתירא** אתיא וכו' עיקר הלא מקרא וכו' **ולא** מהני היימור וכו' דילפינן **לבולהו** מקל ומומר **ממעשר**:

(כ) **בא"ד** והא דקאמר **לכתוב** לא תוכל לאוכלם:

(ל) **בא"ד** דודאי אין **כאן יתור** לומר מה בא זה ללמדנו **הא אתיא** מקל ומומר **ממעשר** שהרי אין:

(מ) **בא"ד** מתודה לענין לפני זריקה וכן לענין **לאחר** זריקה **מבכור** הא ליכא שום יתור:

(נ) **בא"ד** לא קשה הך קושיא דפריך מעשר גופיה אמאי הדר **פרט** בה וכו' דע"כ ה"א **דליכא** במעשר:

(ס) **בא"ד** ליתי דהא דר"א לאו שבכלות וכו' מלקות **ממש** וי"ל דאתי"ג דמלי:

(ע) **בא"ד** חוץ לחומה **דלקי לשני** דמלקות:

(פ) **בא"ד** דמחייב **מלקות** חוץ לחומה לאו וכו' וקדשים קלים **שיצאו** חוץ לחומה והוי משמע וכו' **ואפילו** חזר: **(צ)** **ד"ה** ולילקי משום וכשר וכו' שבכלות **הוא** דאמרינן וכו' חוץ **לרחם אמו** בין הוליא וכו' **מאם** לא:

אלא קרא יתירא הוא מכדי כתיב [ג]**[א]והבאת שם ואכלת לפני ה' אלהיך במקום וגו' לכתוב רחמנא לא תוכל לאוכלם מיהדר מפרש בהו רחמנא למה לי אלא ליחודי להו לאוי לכל חד וחד גופא אמר רבא זר שאכל מן העולה לפני זריקה חוץ לחומה לרבי שמעון לוקה חמש ולילקי נמי משום** [ב]**וזר לא יאכל כי קדש הם** [א]**הני מילי היכא דלכהנים חזי הכא דלכהנים נמי לא חזי ולילקי נמי משום** [ב]**ובשר בשדה טרפה לא תאכלו** [ג]**כיון שיצא בשר חוץ למחיצתו נאסר הני מילי היכא דבפנים חזי הכא דבפנים נמי לא חזי ולילקי נמי כדר' אליעזר** [ג]**דאמר ר' אליעזר** [ב]**לא יאכל כי קדש** [ד](הוא) כל

קרא יתירא הוא. הלי קרא דלא תוכל לאכול דקא מני לכולהו בגויה דמכדי כתיב לעיל מיניה והבאתם שמה וכולהו בהאי קרא כתיבי ליכתוב בתריה לא תוכל לאכלם בשעריך אם על חוץ לחומה בא להזהיר ולאו שבכללות לא הוי כיון דאכולה קאי הוי לאו אכל חד וחד והיכי דמי לאו שבכללות כגון לא תאכל כי אם לני אש וכגון מכל אשר יעשה מגפן היין וגו' (ה) למיהוי לאו באנפיה נפשיה: **הכי גרסינן מיהדר פרושי בכל חד למה לי ש"מ ליחודי לאו לכל חד וחד.** כאילו חזר וכתב בכל אחד לאו דחוץ לחומה וכיון דאינו ענין לו תנהו ענין לדבר אחר (ג) הלכך בבכורים לאוכל עד שלא קרא עליהן אתא ואינך כל חד וחד למילתיה אתא וא"ת בכל הקדשים הכתובים כאן דייך אם תתן את הלאו ענין לאוכל לפני זריקה בכולן חוץ מבכורים אין הכי נמי ומתנית' דקתני לוקין באוכל קדשי קדשים חוץ לקלעים מובשר בשדה טרפה לא תאכלו נפקא כדלקמן ולוקה חמש דקאמר רבא חמשה איסורי קאמר: ה"ג **ולילקי נמי משום וזר לא יאכל.** דכתיב במלואים (ג) ומדכתיב כי קדש הם ונתן טעם לדבר לפי שהם קדשי קדשים להזהיר את הזר על כל קדשי קדשים: **דחזי לכהן.** דכתיב ריש׳ דקרא ואכלו אותם אשר כופר בהם: **כיון שיצא בשר חוץ למחיצתו נאסר.** מבשדה יתירא קא דייק כשדה שאין בו מחיצות ולמדנו מכאן קדשי קדשים חוץ לקלעים ועובר שהוציא את ידו בשעת שחיטת אמו: גמ

תוכל לאוכלם ואזהרה מניינו דכשלקא דעתיה עד השתא דמוקמי חד וחד למלקות בדבר חדש הוא דקאתי בכל חד והשתא דחזר באיסור דחוץ לחומה בכל חד וחד והשתא איכא שני מלקיות בכל מענמידין בו עיקר הלאו בקרא קמא אבל מה שבכור למד מתודה הייתור אלא לגוויי לאיסור לחוץ לחומה דילפינן כולהו מקל ומומר למעשר לומר דמלקות נמי איכא ולוקה חמש דקאמר רבא לאו חמש מלקות והכי קאמר בסוגיא [כדפרש"י] ואם תאמר ומעשר גופיה אמאי הדר ופרט ביה ויש לומר דמעשר צריך על כרחך לכתוב בהדיא והא דקאמר (כ) לא תוכל לאוכלם אשמרא דהא ודאי אי לא כתיב מעשר בהדיא ולא כתיב אלא לא תוכל לאוכלם לא הייתי דורש דבר אחר דודאי אין (ל) בהן ייתור לומר מה בא זה ללמדנו מקל ומומר דמעשר שהרי אין אריכות דקרא יותר מאשם היה מפרש מעשר לבדו ומיהו קשה למש"ס דא"כ היכי ילפינן כולהו איך מתודה לענין לפני זריקה וכן (מ) בבכור הא ליכא שום ייתור אריכות לשון דהא כולהו נפקי בחדא מלא תוכל לאוכלם אלא ודאי צריך לומר דכיון דכולן מפורשים בקרא דלעיל והבאתם שמה וגו' כי הדר כתיב לא תוכל לאוכלם הרי כאילו נפרשו כולם בההוא לאו ושפיר גמיר חד מחבריה בקל ומומר כאילו נכתב בהדיא ומכל מקום לא קשה (נ) קושיא שפריך מעשר גופיה אמאי הדר לפרוט ביה דאיכא למימר דאגב איגך כתביה כדאמרינן (ב"ק דף פד:) פרשה שנאמרה ונשנית בשביל דבר חדש שנתחדש ועוד דע"כ ה"א ליכא במעשר לאו בחוץ לחומה מדפרים באיגך ושייר במעשר דהא השתא לא תוכל לאוכלם לא קאי אעיקרא ור"י מפרש לייחודי לאו לכל חד וחד דאתי היימור לגוויי לן דעל כל איסורין שאנו שומעים בכולן מקלים וחמורים הללו שבכולן יש מיוב מלקות ולפי זה לוקה ה' דקאמר רבא לוקה ה' ממש וקשה דא"כ מאי פריך בסמוך ולילקי משום דר"א וכו' ליתני דהא (פ) ר"א לאו שבכללות הוא ואין לוקין עליו דהכי אמרינן פרק כל שעה (פסחים דף מא:) ורבא קא חשיב מלקות ויש לומר דאה"נ דמלי לשנויי הכי אלא עדיפא מיניה משני דלא שייר הכא כלל אותו לאו וא"ת לפי' שפירש והא תנן אלו הן הלוקין דפריך מהא דתנן קדשים קלים חוץ לחומה (ע) ולילקי ליתני דמלקות חוץ לחומה מטעם ובשר בשדה טרפה כיון שיצא חוץ למחיצתו נאסר ואומר הר"י דקים ליה להש"ס דטעמא דמתניתין דמחייב (פ) חוץ לחומה לאו מהאי קרא דאם כן ליתני קדשי קדשים שיצאו חוץ מן הקלעים וקדשים קלים והוי משמע דמכיון שיצאו חוץ לחומה נאסרו אפילו חזר ואכלם בפנים לוקה עליהן כדאיתא בפרק בהמה המקשה (חולין דף סח: ושם) והשתא דקתני חוץ לחומה משמע שיש מלקות מטעם שאדם האוכלו עומד חוץ לחומה והיינו מקרא דלא תוכל לאכול בשעריך וק"ק בברייתא דמוקי רבי שמעון בקרן ונאנך חוץ לקלעים תיפוק לי מקרא דובשר בשדה טרפה וגו' וכן בריש בהמה המקשה (שם) דקאמר לפי שמצינו במעשר שאם יצא חוץ למחיצה וחזר דמותר מדכתיב לא תוכל לאכול בשעריך בשעריך הוא דלא תיכול הא יצאו חוץ לקלעים מותרין וקשה דהא חטאת ואשם נמי כתיבי בהאי קרא ואפילו הכי יצאו וחזרו אסורין ופירש ריב"א דודאי גבי חטאת ואשם הכי אמר קרא לא תוכל לאכול בשעריך (אלא) כ"א חוץ הקלעים אבל מעשר ובכורים אמרינן בהאי פירקא דלית ביה לאו עד שיצאו פני הבית וקאמר לא תוכל [לאכול] בשעריך משמע בשעריך ודאי לא תיכול אבל אם חזרו ודאי מותרין: **ולילקי משום זר לא יאכל קדש.** רש"י פירש דלא גרסינן ליה משום דההוא בתרומה כתיב ואף כי גמרי חטאת חטאת מתרומה אפ"ה לא ניחא דסוף סוף ליתיה אלא בשוה פרוטה ויש נ) (כמו) אכילה ורבא לא מני אלא אכילת כזית אלא גרס וזר לא יאכל כי קדש הם:

ולילקי משום ובשר בשדה טרפה לא תאכלו. וקשה אמאי לא אמרי' בשר בשדה שבכללות (ל) דאמרי' בסוף פרק גיד הנשה (שם דף קב: ושם) דאוכל בשר מן החי לוקה משום בשר בשדה שהרי כולל הוא כל חסרון מחילה בין הוליא עובר ידו חוץ לאמו בין הוליא חוץ לחומה דאמלי שנא מואם לני אם דתחשוב לאו שבכללות ואי"ל דלא תחשבינן לאו שבכללות אלא כגון אם לני אם שכולל גם ומבושל וכן כל שבקודש פסול דיוצא וטמא ופסולין אחרים שהן שני שמות אבל הכא שכולל כל יוצא לבד ושם יוצא אחד היא רק דהוי בכמה דרכים לא חשיב ליה לאו שבכללות תדע דהא לאו דעתר נפיק מושרפת הנותר באש לא יאכל והתם מיניה חזינן עותר דמותרה ועותר דקדשים קלים ועותר דקדשי קדשים ולא חשיב לאו שבכללות כך נראה למש"ת. [וע' היטב תוס' יומא לו: ד"ה לאו דנבילה וכו']:

כל

הקונטרס למה לי מיפוק ליה דכל אד וחד נדמו לאיסור כדפרים (ס)(הקונט') לעיל במילתיה דר' שמעון מיהו יש לומר דאיסורא (ד) לאו לא אשמועינן אלא מהכא כך נראה למש"ת אבל מכל מקום קושיות אחרות קשו שפיר לכן נראה לפרש איסור בעלמא פירוש איסור דחוץ לחומה יליפינן מקל ומומר דמעשר אע"ג דמלקות לא אשמועינן מקל ומומר דאין מזהירין מן הדין מכל מקום כיון דאיסורא שמעינן כבר באוכל חוץ לחומה טוב לי להעמיד לאו בדבר אחר שיהיה בו חידוש יותר שלא מצינו עדיין איסור לאו כגון בכורים עד שלא (ה) קראו עליהם ובכל אד וחד למילתיה דבאמרי' בעלמא (ו) כל היכא דאיכא למידרש דרשינן ולא מוקמינן בלאוי יתירי דלא דמי להא דפריך פרק כל שעה (פסחים דף כד. ושם) ודלמא לייחודי (ז) לאו באפי נפשי' הוא דודאי טפי אית לן לאוקומיה אנפשיה מלומר תנהו לענין שאר איסורין שבתורה אבל (ז) כל חד בנפשיה מוקמינן ליה והשתא ניחא דקתני בברייתא תנהו ענין לאוכל בכורים עד שלא קרא עליהן לוקה וכן כולם והאמר רבא זר שאכל העולה לפני זריקה לוקה חמש והלא אין מלקות אלא לאו אלא חדש ומה שבא לחדש בעולה היינו כהן האוכל ממנו לאחר זריקה ומסיק (ח) לה חמשה איסורי והא אין תנן אלו הן הלוקין וקתני קדשים קלים ומעשר שני חוץ לחומה אלמא בתודה ושלמים דחוץ לחומה לקי ולדידך הא אוקימנא הלאו לפני זריקה אלא קרא יתירא הוא מכדי כתיב והבאתם שמה (ט) דאחדר ומפרש בכל חד למה לי שמע מינה לייחודי לאו בכל חד וחד כלומר לכתוב לא איסור חוץ לחומה בכל חד מקל ומומר דמעשר ועיקר הלאו דבכל ומפרש בכולהו לייחודי לאו בכל חד וחד כלומר לגוויי לו למלקות חד וחד (י) מחוץ לחומה מקרא אחיא ומלקות בדבר אחד כמו שאנו וחטאת משתיון ועולה משלשתן הנהו לאיסור ולא למלקות דלא מהני מלקות והכי קאמר בסוגיא [כדפרש"י] ואם תאמר ומעשר גופיה אמאי הדר ופרט ביה ויש לומר דמעשר צריך על כרחך לכתוב בהדיא והא דקאמר (כ) לא תוכל לאוכלם אשמרא דהא ודאי אי לא כתיב מעשר בהדיא ולא כתיב אלא לא תוכל לאוכלם לא הייתי דורש דבר אחר דודאי אין (ל) בהן ייתור לומר מה בא זה ללמדנו מקל ומומר דמעשר שהרי אין אריכות דקרא יותר מאשם היה מפרש מעשר לבדו ומיהו קשה למש"ת דא"כ היכי ילפינן כולהו איך מתודה לענין לפני זריקה וכן (מ) בבכור הא ליכא שום ייתור אריכות לשון דהא כולהו נפקי בחדא מלא תוכל לאוכלם אלא ודאי צריך לומר דכיון דכולן מפורשים בקרא דלעיל והבאתם שמה וגו' כי הדר כתיב לא תוכל לאוכלם הרי כאילו נפרשו כולם בההוא לאו ושפיר גמיר חד מחבריה בקל ומומר כאילו נכתב בהדיא ומכל מקום לא קשה (נ) קושיא שפריך מעשר גופיה אמאי הדר לפרוט ביה דאיכא למימר דאגב איגך כתביה כדאמרינן (ב"ק דף פד:) פרשה שנאמרה ונשנית בשביל דבר חדש שנתחדש ועוד דע"כ ה"א ליכא במעשר לאו בחוץ לחומה מדפרים באיגך ושייר במעשר דהא השתא לא תוכל לאוכלם לא קאי אעיקרא ור"י מפרש לייחודי לאו לכל חד וחד דאתי היימור לגוויי לן דעל כל איסורין שאנו שומעים בכולן מקלים וחמורים הללו שבכולן יש מיוב מלקות ולפי זה לוקה ה' דקאמר רבא לוקה ה' ממש וקשה דא"כ מאי פריך בסמוך ולילקי משום דר"א וכו' ליתני דהא (פ) ר"א לאו שבכללות הוא ואין לוקין עליו דהכי אמרינן פרק כל שעה (פסחים דף מא:) ורבא קא חשיב מלקות ויש לומר דאה"נ דמלי לשנויי הכי אלא עדיפא מיניה משני דלא שייר הכא כלל אותו לאו וא"ת לפי' שפירש והא תנן אלו הן הלוקין דפריך מהא דתנן קדשים קלים חוץ לחומה (ע) ולילקי ליתני דמלקות חוץ לחומה מטעם ובשר בשדה טרפה כיון שיצא חוץ למחיצתו נאסר ואומר הר"י דקים ליה להש"ס דטעמא דמתניתין דמחייב (פ) חוץ לחומה לאו מהאי קרא דאם כן ליתני קדשי קדשים שיצאו חוץ מן הקלעים וקדשים קלים והוי משמע דמכיון שיצאו חוץ לחומה נאסרו אפילו חזר ואכלם בפנים לוקה עליהן כדאיתא בפרק בהמה המקשה (חולין דף סח: ושם) והשתא דקתני חוץ לחומה משמע שיש מלקות מטעם שאדם האוכלו עומד חוץ לחומה והיינו מקרא דלא תוכל לאכול בשעריך וק"ק בברייתא דמוקי רבי שמעון בקרן ונאנך חוץ לקלעים תיפוק לי מקרא דובשר בשדה טרפה וגו' וכן בריש בהמה המקשה (שם) דקאמר לפי שמצינו במעשר שאם יצא חוץ למחיצה וחזר דמותר מדכתיב לא תוכל לאכול בשעריך בשעריך הוא דלא תיכול הא יצאו חוץ לקלעים מותרין וקשה דהא חטאת ואשם נמי כתיבי בהאי קרא ואפילו הכי יצאו וחזרו אסורין ופירש ריב"א דודאי גבי חטאת ואשם הכי אמר קרא לא תוכל לאכול בשעריך (אלא) כ"א חוץ הקלעים אבל מעשר ובכורים אמרינן בהאי פירקא דלית ביה לאו עד שיצאו פני הבית וקאמר לא תוכל [לאכול] בשעריך משמע בשעריך ודאי לא תיכול אבל אם חזרו ודאי מותרין: **ולילקי משום זר לא יאכל קדש.** רש"י פירש דלא גרסינן ליה משום דההוא בתרומה כתיב ואף כי גמרי חטאת חטאת מתרומה אפ"ה לא ניחא דסוף סוף ליתיה אלא בשוה פרוטה ויש נ) (כמו) אכילה ורבא לא מני אלא אכילת כזית אלא גרס וזר לא יאכל כי קדש הם:

ולילקי משום ובשר בשדה טרפה לא תאכלו. וקשה אמאי לא אמרי' בשר בשדה שבכללות (ל) דאמרי' בסוף פרק גיד הנשה (שם דף קב: ושם) דאוכל בשר מן החי לוקה משום בשר בשדה שהרי כולל הוא כל חסרון מחילה בין הוליא עובר ידו חוץ לאמו בין הוליא חוץ לחומה דאמלי שנא מואם לני אם דתחשוב לאו שבכללות ואי"ל דלא תחשבינן לאו שבכללות אלא כגון אם לני אם שכולל גם ומבושל וכן כל שבקודש פסול דיוצא וטמא ופסולין אחרים שהן שני שמות אבל הכא שכולל כל יוצא לבד ושם יוצא אחד היא רק דהוי בכמה דרכים לא חשיב ליה לאו שבכללות תדע דהא לאו דעתר נפיק מושרפת הנותר באש לא יאכל והתם מיניה חזינן עותר דמותרה ועותר דקדשים קלים ועותר דקדשי קדשים ולא חשיב לאו שבכללות כך נראה למש"ת. [וע' היטב תוס' יומא לו: ד"ה לאו דנבילה וכו']:

מסכת פרה

פרק ו' משנה א'

הַמְקַדֵּשׁ, וְנָפַל הַקִּדּוּשׁ עַל יָדוֹ אוֹ עַל הַצַּד וְאַחַר כָּךְ נָפַל עַל הַשֶּׁקֶת, פָּסוּל. נָפַל מִן הַשְּׁפוֹפֶרֶת לַשֶּׁקֶת, פָּסוּל.

עין משפט נר מצוה

סב א מיי' פי"ח מהל' מעשה קרבנות הל' ח סמג לאוין סכו:

תורה אור

גמ' א) וַהֲבֵאתֶם שָׁמָּה עֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם וְאֶת מַעֲשְׂרֹתֵיכֶם וְאֶת תְּרוּמַת יָדְכֶם וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקַרְכֶם וְצֹאנְכֶם: וַאֲכַלְתֶּם שָׁם לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכֹל מִשְׁלַח יֶדְכֶם אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ:

(דברים יב, ו-ז)

ב) וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כֻּפַּר בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר לֹא יֹאכַל כִּי קֹדֶשׁ הֵם:

(שמות כט, לג)

ג) וְאַנְשֵׁי קֹדֶשׁ תִּהְיוּן לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכְלוּ לַכֶּלֶב תַּשְׁלִכוּן אֹתוֹ:

(שמות כב, ל)